
**Πολιτικές για την Βελτίωση της Πρόσβασης σε Υπηρεσίες
Υγείας σε Υποβαθμισμένες Περιοχές**

Ο Υγιής Δήμος

Κωδικός MIS: 5011021

Παραδοτέο 5.1.3

**Σχεδιασμός και υλοποίηση δράσεων επικοινωνίας για
την εφαρμογή του σχεδίου πρόληψης στους Δήμους
Αρριανών και Ιάσμου**

Πίνακας Περιεχομένων

Πρόλογος.....	3
Εισαγωγή	5
1. Γιατί η επικοινωνιακή παρέμβαση στο σχέδιο πρόληψης	7
2. Το πιλοτικό σχέδιο πρόληψης στους δύο Δήμους.....	10
3. Σκοπός και στόχοι της επικοινωνιακής παρέμβασης	12
4. Τα προβλεπόμενα μέσα	13
5. Οι Ομάδες Στόχος.....	16
6. Το χρονοδιάγραμμα της επικοινωνιακής παρέμβασης	17
7. Παρακολούθηση και αξιολόγηση της επικοινωνιακής παρέμβασης	19
7.1 Οι στόχοι.....	19

Πρόλογος

Ο παρών «επικοινωνιακός Οδηγός» εκπονήθηκε στα πλαίσια της δράσης 5.1.3 - Designing and applying communication actions for applying common plan in project areas (Σχεδιασμός και εφαρμογή επικοινωνιακών δράσεων για την υλοποίηση του κοινού σχεδίου στις περιοχές του έργου)- του έργου «Policies for Enhancing Access to Health Services in Deprived Areas» (Πολιτικές για την Προώθηση της Πρόσβασης σε Υπηρεσίες Υγείας σε Απομακρυσμένες Περιοχές) με ακρωνύμιο «The Healthy Municipality» (Ο Υγιής Δήμος) και κωδικό αριθμό MIS 5011021. Το εν λόγω έργο υλοποιείται στα πλαίσια του Προγράμματος Interreg V A Ελλάδα – Βουλγαρία 2014 – 2020, το οποίο συγχρηματοδοτείται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε ποσοστό 15% από πόρους των κυβερνήσεων των συμμετεχόντων σ' αυτό κρατών (Ελλάδας και Βουλγαρίας).

Εταίροι που συμμετέχουν στο έργο «Ο Υγιής Δήμος» είναι:

1. Η Αναπτυξιακή Εταιρία Ροδόπης ΑΕ ΟΤΑ (GR), ως συντονιστής εταίρος
2. Το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης – Τμήμα Οικονομικών Επιστημών (GR)
3. Ο Δήμος Αρριανών της Π.Ε. Ροδόπης (GR)
4. Ο Δήμος Ιάσμου της Π.Ε. Ροδόπης (GR)
5. Η Εταιρία Διεθνικής Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης– TRANSCOOP AMKE (GR)
6. Η Περιφερειακή Διεύθυνση Υγείας Χάσκοβο (BG)
7. Η Ένωση Δήμων Ροδόπης (BG)
8. Ο Δήμος Krumovgrad (BG) και
9. Ο Δήμος Momchilgrad (BG).

Η σύνταξη του Οδηγού έγινε από την εταιρία InfoΔημ ΕΕ στη βάση της από 22 Απριλίου 2019 σχετικής σύμβασης, η οποία υπεγράφη κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας; που διενεργήθηκε από την Αναπτυξιακή Εταιρία Ροδόπης ΑΕ ΟΤΑ, συντονιστή εταίρο του έργου «Ο Υγιής Δήμος».

Με τον παρόντα Οδηγό επιχειρείται μια συγκέντρωση και αποσαφήνιση των επικοινωνιακών δράσεων που προβλέπεται να εφαρμοσθούν κατά την υλοποίηση της πιλοτικής παρέμβασης (Παραδοτέο 5.4 - Pilot application in each area – Πιλοτική Εφαρμογή σε Κάθε Περιοχή) του «Υγιούς Δήμου», ώστε να γίνει ευκολότερος ο συντονισμός τους και αποτελεσματικότερες οι επιπτώσεις τους.

Ο Οδηγός αποφεύγει να αναφερθεί στο γενικότερο κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τις δράσεις επικοινωνίας έργων που υλοποιούνται στα πλαίσια συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων της ΕΕ, καθώς αυτό έχει ήδη καλυφθεί από το κείμενο «Communication Policy» (Επικοινωνιακή Πολιτική) (Παραδοτέο 2.1.1) και το οποίο καθορίζει τη μορφή και το περιεχόμενο του συνόλου των επικοινωνιακών δράσεων του έργου.

Αντίθετα το παρόν κείμενο εστιάζει στην επικοινωνιακή παρέμβαση της πιλοτικής δράσης (Παραδοτέο 5.4) αποκλειστικά, καθώς η επιτυχία της εν λόγω δράσης εξαρτάται άμεσα από τη συμμετοχή τόσο των τοπικών συντελεστών υγείας στους δύο Δήμους του έργου όσο και, κυρίως, από την ενεργό συμμετοχή του τοπικού πληθυσμού σ' αυτήν.

Το παρόν κείμενο αναφέρεται μόνο στις δράσεις της Ελληνικής πλευράς του «Υγιούς Δήμου», ενώ ένας ανάλογος Οδηγός προβλέπεται να εκπονηθεί και από την Βουλγαρική πλευρά των συνόρων, ώστε να καλύπτει τις εκεί ιδιαιτερότητες της περιοχής και τις ειδικές ανάγκες των εταίρων της.

Εισαγωγή

Το έργο «Ο Υγιής Δήμος» αποσκοπεί στη βελτίωση της πρόσβασης των κατοίκων απομακρυσμένων περιοχών σε υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ), με σκοπό την πρόληψη έκτακτων περιστατικών και τον περιορισμό των συνεπειών αυτών στους ασθενείς και το κοινωνικό τους περιβάλλον, αλλά και στο σύστημα υγείας το ίδιο.

Ειδικότερα, θεωρώντας κρίσιμο παράγοντα την δυσκολία πρόσβασης των κατοίκων απομακρυσμένων περιοχών σε ικανοποιητικές υπηρεσίες υγείας, και ως εκ τούτου υψηλό τον κίνδυνο μη αποτελεσματικής αντιμετώπισης έκτακτων περιστατικών, αναπτύσει το έργο τη μεθοδολογία ενός συστήματος πρόληψης για τις εν λόγω περιοχές με σκοπό τη βελτίωση της παρεχόμενης ΠΦΥ και τον περιορισμό των έκτακτων περιστατικών. Στη λογική αυτή τα οφέλη για τους ασθενείς και το οικογενειακό τους περιβάλλον, τους κατοίκους των εν λόγω περιοχών αλλά και για το σύστημα υγείας το ίδιο είναι προφανή.

Στο πλαίσιο αυτό το έργο καταρχήν περιγράφει την υφιστάμενη κατάσταση στους 4 Δήμους (Αρριανών και Ιάσμου στην Περιφερειακή Ενότητα Ροδόπης της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης στην Ελλάδα, και Momchilgrad και Krumovgrad στην περιοχή του Kadjali στη Βουλγαρία) που αποτελούν την περιοχή εφαρμογής του «Υγιούς Δήμου», τόσο από κοινωνικοοικονομικής πλευράς όσο και από πλευράς δομών και υπηρεσιών ΠΦΥ. Στη συνέχεια προχωρά στην διεξαγωγή έρευνας με ερωτηματολόγια καθώς και σε αριθμό ιατρικών διαγνωστικών εξετάσεων, ώστε να καταγραφεί το νοσολογικό προφίλ των συγκεκριμένων περιοχών.

Καταχωρώντας τα στοιχεία από την προηγούμενη, ερευνητική, φάση του έργου σε ψηφιακούς χάρτες και αναρτώντας τους σε ηλεκτρονική πλατφόρμα στο διαδίκτυο δημιουργεί το έργο μια υποδομή για το σχεδιασμό πολιτικών υγείας για τις εν λόγω περιοχές και δίνει τη δυνατότητα στις δομές προγραμματισμού να σχεδιάζουν παρεμβάσεις για την αναβάθμιση των προσφερομένων υπηρεσιών.

Η ανάπτυξη μιας ψηφιακής κάρτας υγείας, από την άλλη, για τους κατοίκους των περιοχών των τεσσάρων Δήμων και η ανάρτηση της σε ψηφιακή πλατφόρμα με δυνατότητα σύνδεσης των παρόχων υπηρεσιών υγείας σ' αυτήν (Κέντρων Υγείας, ιατρών, Νοσοκομείων κλπ.) βελτιώνει τη διακίνηση της πληροφορίας στον εν λόγω τομέα, εξοικονομεί πόρους και χρόνο από την επανάληψη ιατρικών εξετάσεων και την πολλαπλή λήψη ιστορικού, ενώ επιταχύνει την παροχή ιατρικής βοήθειας στους ασθενείς, αναβαθμίζοντας αισθητά τη λειτουργία του συστήματος υγείας στις περιοχές του έργου. Επιπλέον, η ενσωμάτωση μηχανισμού έγκαιρης ειδοποίησης στις ψηφιακές κάρτες των ασθενών για την παρότρυνση τους στην εκτέλεση των εξετάσεων που ενδείκνυνται με βάση το προφίλ υγείας τους και τις

ανάγκες του αθενούς, περιορίζει δραστικά την περίπτωση εμφάνισης έκτακτων περιστατικών, ενώ αναβαθμίζει θεαματικά την παροχή ΠΦΥ στους κατοίκους των περιοχών του έργου.

Η σύνθεση όλων των παραπάνω, νοσολογικό προφίλ περιοχών, δυσλειτουργίες στην παροχή ΠΦΥ και προτάσεις για βελτίωση τους, σε συνδυασμό με τα παραπάνω περιγραφέντα ψηφιακά εργαλεία διαμορφώνει πρόταση πολιτικής για την αναβάθμιση των υπηρεσιών υγείας στις περιοχές του έργου «Ο Υγιής Δήμος».

Την παραπάνω πρόταση πολιτικής, με εξειδίκευση στις ιδιαιτερότητες της κάθε περιοχής του έργου, έρχεται να δοκιμάσει και αξιολογήσει η πιλοτική εφαρμογή του έργου.

Στο πλαίσιο της πιλοτικής εφαρμογής καλούνται οι συμμετέχοντες σ' αυτήν εταίροι του «Υγιούς Δήμου» να λειτουργήσουν το εν λόγω σύστημα ΠΦΥ, προσφέροντας μια γκάμα υπηρεσιών πρόληψης στους κατοίκους των περιοχών και θέτοντας σε λειτουργία τα ψηφιακά εργαλεία που έχουν αναπτυχθεί. Η αξιολόγηση της περιόδου αυτής, της πιλοτικής λειτουργίας του συστήματος ΠΦΥ σε κάθε περιοχή, θα αναδείξει ατέλειες και ευπάθειες του συστήματος που αναπτύχθηκε και θα επιτρέψει διορθωτικές παρεμβάσεις σ' αυτό με στόχο την καλύτερη προσαρμογή του στις ανάγκες των κατοίκων, της τοπικής διοίκησης και των τοπικών δομών υγείας.

Εμφανής, λοιπόν, η σημασία της πιλοτικής φάσης του έργου.

Για να γίνει, ωστόσο, εφικτή η αποτελεσματική εκμετάλλευση της δοκιμαστικής (πιλοτικής) φάσης του έργου και να αποδώσει αυτή τα επιθυμητά αποτελέσματα, απαιτείται συνειδητή συμμετοχή των εμπλεκόμενων τοπικά στον τομέα της ΠΦΥ σε κάθε περιοχή όπως και κινητοποίηση και ενεργός συμμετοχή των κατοίκων.

Λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες των περιοχών στόχος του έργου - απομακρυσμένες περιοχές, χαμηλό επίπεδο ανάπτυξης, πληθυσμοί με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες κλπ. - χρειάζεται ιδιαίτερη προσπάθεια στον τομέα της επικοινωνίας, ώστε να ενημερωθούν όλοι οι τοπικοί συντελεστές στη σημασία, τα οφέλη και τη λειτουργία της προτεινόμενης πολιτικής, αλλά και στη σημασία και το περιεχόμενο της πιλοτικής φάσης.

Την ανάγκη αυτή, της παρέμβασης στο επίπεδο της επικοινωνίας, προβλέπεται να καλύψει η παρούσα δράση, 5.3 Designing and applying communication actions for applying commn plan in project areas (Σχεδιασμός και εφαρμογή επικοινωνιακών δράσεων για την υλοποίηση του κοινού σχεδίου στις περιοχές του έργου), του έργου.

1. Γιατί η επικοινωνιακή παρέμβαση στο σχέδιο πρόληψης

Ένα βασικό χαρακτηριστικό του έργου «Ο Υγιής Δήμος» είναι ότι απευθύνεται κατά κύριο λόγο στο σύνολο του τοπικού πληθυσμού των περιοχών εφαρμογής του. Αν και αποδέκτες των προϊόντων και αποτελεσμάτων του έργου είναι καταρχήν οι Αρχές που σχεδιάζουν και εφαρμόζουν τις τοπικές πολιτικές υγείας, εφόσον τα αποτελέσματα του έργου δεν υιοθετηθούν από τις σχετικές ομάδες στόχος, δηλ. τον τοπικό πληθυσμό, και πιο συγκεκριμένα τις ευπαθείς του ομάδες, μικρό θα είναι το όφελος από την υλοποίηση του έργου και άρα και ο αντίκτυπος του.

Στη λογική, έτσι, αυτή, σημαντική προτεραιότητα για το έργο είναι η παρουσίαση και εξήγηση των οφελημάτων και των αποτελεσμάτων του στους τελικούς τους χρήστες, στον τοπικό πληθυσμό.

Ωστόσο, πέραν τούτου, και πριν κανείς καταλήξει στα τελικά αποτελέσματα και προϊόντα του «Υγιούς Δήμου», παρεμβάλλεται η πιλοτική εφαρμογή τους, οι πολιτικές πρόληψης σε τοπικό επίπεδο στις τέσσερις περιοχές του έργου, ώστε να αξιολογηθούν τα θετικά και αδύνατα σημεία τους, να γίνουν οι απαραίτητες προσαρμογές και να διαμορφωθούν τα τελικά του προϊόντα. Το εν λόγω στάδιο του έργου, δεδομένου ότι δεν έχει προταθεί ακόμη ως τελικό μεθοδολογικό εργαλείο στις τοπικές Αρχές υγείας, και άρα τελεί υπό την ευθύνη της ομάδας του έργου, αντιμετωπίζει σημαντικές δυσκολίες εφαρμογής, καθώς η εν λόγω ομάδα έργου καλείται να εφαρμόσει μια ευρεία κοινωνική πολιτική χωρίς όμως να έχει αυτή την αρμοδιότητα και άρα και την αντίστοιχη αναγνωρισιμότητα ως τέτοιου είδους φορέας. Επίσης, λαμβάνοντας υπόψη ότι η σχετική παρέμβαση, πιλοτική εφαρμογή, θα διεξαχθεί για πρώτη φορά, και άρα η ομάδα στόχος της παρέμβασης δεν είναι εξοικειωμένη μαζί της, απαιτείται ιδιαίτερη προσπάθεια γνωστοποίησης και εξήγησης της παρέμβασης προς τον τοπικό πληθυσμό, ώστε να κατανοήσει την χρησιμότητα αυτής, αλλά και του έργου συνολικά, και να συμμετάσχει ενεργά στις ενέργειες της πιλοτικής δράσης.

Πέραν τούτου, άλλο πρόβλημα που κάνει επιτακτική την ανάγκη εφαρμογής εξειδικευμένης επικοινωνιακής πολιτικής είναι τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των Δήμων στους οποίους υλοποιείται ο «Υγιής Δήμος».

Περιγράφονται στη μελέτη καταγραφής των περιοχών του έργου (παραδοτέο 3.1 Population socioeconomic characteristics and operating health infra structure (desk analysis in each area)) τα γεωμορφολογικά και κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά των δύο Δήμων στην ελληνική πλευρά της διασυνοριακής περιοχής, Δήμων Αρριανών και Ιάσμου. Διαπιστώνει κανείς εκεί ότι οι δύο Δήμοι, προεξάρχοντος του Δήμου Αρριανών, αν και με μικρό σχετικά πληθυσμό, εμφανίζουν σημαντική διασπορά των κατοίκων τους σε

σημαντικό αριθμό οικισμών. Σημαντικό μάλιστα τμήμα του πληθυσμού κατοικεί σε ορεινές και ημιορεινές, δύσβατες σχετικά περιοχές, γεγονός το οποίο καθιστά την πρόσβαση και την επικοινωνία των κατοίκων τους με το κέντρο του Δήμου δυσχερή. Παίρνοντας μάλιστα υπόψη και τη μικρή σχετικά χρήση του διαδικτύου στους εν λόγω Δήμους, γίνεται κατανοητό ότι θα απαιτηθεί επιπλέον, και εξειδικευμένη προσπάθεια για την επικοινωνία με τους κατοίκους αυτών των περιοχών, οι οποίοι όμως έχουν και τη μεγαλύτερη ανάγκη από τα αποτελέσματα του έργου, καθότι κυρίως σε αυτού του είδους τις περιοχές και πληθυσμιακές ομάδες απευθύνεται το έργο (απομακρυσμένες περιοχές).

Επίσης, πέραν αυτού, έδειξε η κοινωνικοοικονομική ανάλυση των δύο Δήμων, ότι οι Δήμοι αυτοί, που ανήκουν και στις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές της χώρας, έχουν μεγάλο ποσοστό αναλφαβητισμού και χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης των κατοίκων. Μία επιπλέον, λοιπόν, δυσκολία εμφανίζεται σχετικά με την μεταφορά των μηνυμάτων του έργου στους κατοίκους των περιοχών εφαρμογής του, γεγονός που υπαγορεύει και την χρήση άλλων μέσων επικοινωνίας από τα συνήθη (έντυπο υλικό, διαδίκτυο κλπ.) που χρησιμοποιούνται στην υλοποίηση επικοινωνιακών παρεμβάσεων στα πλαίσια συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων.

Ακόμη ένα ιδιαίτερο, κοινωνικό, χαρακτηριστικό του πληθυσμού των περιοχών υλοποίησης του έργου είναι η σύνθεση του. Έχοντας καταγράψει μεγάλα ποσοστά μουσουλμανικού και πομακικού πληθυσμού στους δύο Δήμους (μελέτη Παραδοτέου 3.1) που σε σημαντικό βαθμό, όπως έδειξε και η κατ' οίκον έρευνα με συνεντεύξεις που διεξήγαγε το έργο (Παραδοτέο 3.2 - Research (questionnaire): Access to and degree of needs' coverage of health services in partners' areas), δεν είναι πλήρεις χρήστες της ελληνικής γλώσσας, γίνεται εύκολα κατανοητό ότι η χρήση έντυπου επικοινωνιακού και ενημερωτικού υλικού με κείμενα (φυλλάδια, μπροσούρες κλπ.) δεν μπορεί να έχει την αποτελεσματικότητα στην ενημέρωση που συνήθως έχουν τέτοιου είδους μέσα.

Στο ίδιο πλαίσιο θα πρέπει να ληφθούν υπόψη, επίσης, και οι πολιτισμικές ιδιαιτερότητες που χαρακτηρίζουν τις συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες. Η περιορισμένη εξωστρέφεια, ιδιαίτερα του γυναικείου πληθυσμού, και αντίστοιχα και η επαφή του με τους παρόχους υπηρεσιών υγείας, παρά του ότι ο γυναικείος πληθυσμός αποτελεί ιδιαίτερα σημαντικό μέρος της ομάδας στόχος, καθιστά σύνθετη την επικοινωνία μαζί τους και άρα και την κινητοποίηση τους για συμμετοχή στην πιλοτική δράση του έργου.

Όχι πολύ μακριά από τα προηγούμενα είναι επίσης και το στοιχείο της ηλικιακής στόχευσης του έργου. Καθώς οι πλέον ευάλωτες από πλευράς υγείας κοινωνικές ομάδες, είναι τα άτομα μεγάλης ηλικίας, λαμβάνοντας υπόψη και όλα τα προηγούμενα δεδομένα (γεωγραφική απομόνωση, πολιτισμικές και κοινωνικές ιδιαιτερότητες κλπ.) γίνεται αντιληπτό ότι η επικοινωνιακή προσέγγιση τους από το έργο είναι αρκετά δυσχερής.

Γίνεται, έτσι, κατανοητό από τα παραπάνω ότι η πιλοτική εφαρμογή του έργου αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις οι οποίες για να ξεπεραστούν απαιτούν ειδικό σχεδιασμό ως προς την επικοινωνιακή προσέγγιση, ώστε να αντιμετωπιστούν οι ιδιαιτερότητες των περιοχών και των ομάδων στόχος σ' αυτές και να συμμετάσχει ενεργά ο πληθυσμός στις πιλοτικές εφαρμογές του «Υγιούς Δήμου».

2. Το πιλοτικό σχέδιο πρόληψης στους δύο Δήμους

Οι πιλοτικές παρεμβάσεις στους δύο Δήμους, όπως υπαγορεύονται από τις δράσεις του έργου που έχουν προηγηθεί (κοινωνικοοικονομική καταγραφή και έρευνα υγείας), αφορούν στην παροχή υπηρεσιών για την έγκαιρη αντιμετώπιση των πλέον συνήθων νόσων που εμφανίζονται στις περιοχές στόχος, ώστε αυτές να μην οδηγήσουν σε έκτακτο περιστατικό με τις όποιες επιπτώσεις για τον πάσχοντα και το κοινωνικό του περιβάλλον, αλλά και το τοπικό σύστημα υγείας. Παράλληλα, στην δοκιμαστική λειτουργία των εργαλείων – υποδομών που αναπτύχθηκαν από το έργο και στην αξιολόγησή τους, ώστε να ακολουθήσουν διορθωτικές παρεμβάσεις και να προκύψει ένα τοπικό σύστημα πρόληψης με βάση το οποίο οι Δήμοι και οι τοπικές δομές υγείας θα μπορούν να προλαμβάνουν την εμφάνιση έκτακτων περιστατικών, βελτιώνοντας έτσι ουσιαστικά την παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας προς τους κατοίκους των εν λόγω, απομακρυσμένων περιοχών.

Οι πλέον συνήθεις νόσοι που έχουν επισημανθεί από την καταγραφή της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης, και σε μεγάλο βαθμό επιβεβαιώθηκαν και εξειδικεύθηκαν από την επιτόπια έρευνα με ερωτηματολόγια στους κατοίκους, αφορούν σε νοσήματα του κυκλοφορικού συστήματος, σε νοσήματα ενδοκρινολογίας - μεταβολισμού, σε ψυχικά νοσήματα και σε μυοσκελετικές παθήσεις.

Οι επιχειρησιακοί στόχοι της πιλοτικής φάσης αφορούν στα εξής:

- Διάγνωση νοσημάτων στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού μέσω ιατρικών εξετάσεων και συμβουλευτική
- Υποστήριξη ομάδων στόχος σε ομαδικές συνεδρίες με σκοπό την έγκαιρη διάγνωση συμπτωμάτων και την υιοθέτηση υγιούς τρόπου ζωής και
- Χρήση των ψηφιακών εργαλείων και της ψηφιακής υποδομής του έργου για τον σχεδιασμό τοπικών πολιτικών πρόληψης και για την αποτελεσματική υποστήριξη του πληθυσμού στον τομέα της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας.

Στο παραπάνω πλαίσιο εξειδικεύονται οι πιλοτικές δράσεις ανα Δήμο σε μια σειρά παρεμβάσεων ως εξής:

- Ιατρικές εξετάσεις για 600 άτομα σε κάθε Δήμο
- 2 ομαδικές συνεδρίες ανά Δημοτική Ενότητα σχετικά με νοσήματα κυκλοφορικού και υγιή διαβίωση (οι νόσοι, τα συμπτώματα νόσησης, οι εξετάσεις διάγνωσης, ανθυγιεινές συνήθειες, η ενδεικνυόμενη διατροφή, σωματική άσκηση, κλπ.)
- 2 ομαδικές συνεδρίες ανά Δημοτική Ενότητα σχετικά με νοσήματα ενδοκρινολογίας - μεταβολισμού και υγιή διαβίωση (οι νόσοι, τα συμπτώματα νόσησης, οι εξετάσεις

διάγνωσης, ανθυγιεινές συνήθειες, η ενδεικνυόμενη διατροφή, σωματική άσκηση, κλπ.)

- 2 ομαδικές ασκήσεις ανά Δημοτική Ενότητα για κατάλληλη σωματική άσκηση (γυμναστική, περίπατοι κλπ.) του πληθυσμού.

Οι παραπάνω ομαδικές συνεδρίες αφορούν κυρίως στο Δήμο Αρριανών, ενώ διαφοροποιούνται εν μέρει για τον Δήμο Ιάσμου, καθώς είναι τρεις οι Δημοτικές Ενότητες και όχι τέσσερις.

Σ' ότι αφορά την χωρική διάσταση των παρεμβάσεων, και όπως είναι φανερό από την παραπάνω περιγραφή των δράσεων, αυτές δεν υλοποιούνται σε ένα σημείο, αλλά κατανέμονται σε όλες τις Δημοτικές Ενότητες των Δήμων. Αυτό έχει να κάνει με το ότι σκοπός του έργου είναι να βελτιωθούν οι υπηρεσίες ΠΦΥ σε ολόκληρο τον Δήμο και κυρίως στις απομακρυσμένες του περιοχές. Ως εκ τούτου οι προβλεπόμενες δράσεις κατανέμονται στο σύνολο του Δήμου.

Σ' ότι αφορά την χρονική περίοδο εκτέλεσης της πιλοτικής φάσης, αυτή τοποθετείται προς την λήξη του έργου με πρόβλεψη για επαρκές διάστημα για την εξαγωγή συμπερασμάτων, σύνθεση τους σε διασυνοριακό επίπεδο και διατύπωση ενιαίας μεθοδολογίας κοινής πολιτικής για πρόληψη. Λαμβάνοντας υπόψη το χρονοδιάγραμμα του έργου και εκτιμώντας την απαιτούμενη διάρκεια υλοποίησης της εν λόγω φάσης σε τρεις περίπου μήνες, τοποθετείται η έναρξη της στις αρχές του Δεκεμβρίου του 2019 και η λήξη της στα τέλη του Φεβρουαρίου του 2020.

3. Σκοπός και στόχοι της επικοινωνιακής παρέμβασης

Όπως έχει ήδη αναφερθεί και εισαγωγικά σκοπός της επικοινωνιακής παρέμβασης στα πλαίσια του Παραδοτέου 5.1.3 είναι να υποστηρίξει την υλοποίηση της πιλοτικής εφαρμογής του «Υγιούς Δήμου» σε κάθε περιοχή υλοποίησης του στην Ελληνική πλευρά των συνόρων, ώστε να αντληθούν τα πλέον αξιόπιστα συμπεράσματα γύρω από την χρησιμότητα των αποτελεσμάτων και προϊόντων του έργου και του κατάλληλου τρόπου λειτουργίας τους, και στη συνέχεια να γίνουν οι απαιτούμενες διορθωτικές προσαρμογές σ' αυτά.

Έχοντας έτσι περιγράψει στο προηγούμενο κεφάλαιο το περιεχόμενο των πιλοτικών δράσεων, η επικοινωνιακή παρέμβαση θα πρέπει να θέτει τους εξής **στόχους**:

- a) Ευρεία ενημέρωση του πληθυσμού γύρω από το έργο, το σκοπό, τους στόχους του και τα οφέλη του για τον τοπικό πληθυσμό
- b) Ευρεία ενημέρωση του πληθυσμού για τις δράσεις του έργου και για αυτές της πιλοτικής φάσης
- c) Ενημέρωση του ιατρικού προσωπικού και της τοπικής διοίκησης/ αυτοδιοίκησης της περιοχής για το έργο και τα ψηφιακά εργαλεία που έχει αναπτύξει
- d) Ενημέρωση των επιμέρους ομάδων στόχος κάθε δράσης της πιλοτικής φάσης για τις προβλεπόμενες ενέργειες και για το πρόγραμμα διεξαγωγής τους.

Όπως γίνεται φανερό από τα παραπάνω, οι επικοινωνιακοί στόχοι a) και b) είναι οριζόντιου χαρακτήρα, καθώς αφορούν το σύνολο του πληθυσμού. Ο στόχος c) αφορά επίσης στο σύνολο του πληθυσμού, σχετικά με την ενημέρωση του για την ύπαρξη της ψηφιακής υποδομής, και κυρίως της κάρτας υγείας που αναπτύχθηκε, ώστε να κάνει αποδεκτή την τήρηση των προσωπικών δεδομένων και να υιοθετήσει την χρήση της. Απευθύνεται ο εν λόγω στόχος όμως επίσης και στο ιατρικό προσωπικό, ώστε αυτό αφενός να αξιοποιήσει το σύνολο της ψηφιακής υποδομής του έργου αφετέρου να λειτουργήσει ως πολλαπλασιαστής προωθώντας την χρήση της ψηφιακής κάρτας υγείας στον πληθυσμό. Από την άλλη, ο στόχος d) εξυπηρετεί πρακτικούς σκοπούς της πιλοτικής εφαρμογής, καθώς επιδιώκει την σαφή ενημέρωση των ομάδων στόχος σχετικά με την εκτέλεση των προγραμματισμένων δράσεων (ποια δράση, πού, πότε κλπ.).

4. Τα προβλεπόμενα μέσα

Τα μέσα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ειδικά για την υλοποίηση της επικοινωνιακής παρέμβασης στην Ελληνική πλευρά του «Υγιούς Δήμου» είναι προδιαγεγραμμένα στο σχετικό πεδίο στην εγκεκριμένη αίτηση του έργου (Παραδοτέα 5.1.3, 5.3.3 και 5.4.3). Πέραν αυτών, ωστόσο, είναι σκόπιμο να αξιοποιηθούν και άλλες παρεμβάσεις επικοινωνιακού χαρακτήρα στα πλαίσια άλλων δράσεων του έργου, ώστε να υποστηριχθεί πολλαπλά η επίτευξη των επικοινωνιακών στόχων της δράσης 5.3. Ακόμη, θεωρείται δεδομένο, ότι οι παρεμβάσεις στα πλαίσια του Παραδοτέου 5.3, παρά του ότι κατανέμονται σε περισσότερους εταίρους του έργου, θα πρέπει να υλοποιηθούν στους δύο Δήμους της Ελληνικής, όπως αντίστοιχα και της Βουλγαρικής πλευράς, συντονισμένα, ώστε να επιτευχθεί το μέγιστο δυνατό όφελος από την υλοποίηση τους (μέγιστη δημοσιότητα στην Π.Ε. Ροδόπης, συγκέντρωση επικοινωνιακής ισχύος σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο κλπ.).

Τα διατιθέμενα μέσα στα πλαίσια της 5.3, πέραν του παρόντος σχεδίου επικοινωνιακής παρέμβασης, αφορούν σε δράσεις που υλοποιεί, σε ότι αφορά στην Ελληνική πλευρά, ο εταίρος 1, Αναπτυξιακή Εταιρία Ροδόπης, και σε δράσεις που υλοποιούν οι δύο Δήμοι. Προφανές είναι ότι οι δράσεις της Αναπτυξιακής Ροδόπης έχουν έναν περισσότερο σφαιρικό ρόλο, αποσκοπώντας στην ενημέρωση και καθοδήγηση των δύο Δήμων και των δρώντων εκεί, ενώ των Δήμων έχουν περισσότερο επιχειρησιακό χαρακτήρα υποστηρίζοντας συγκεκριμένα την υλοποίηση των επιμέρους ενεργειών της πιλοτικής φάσης, όπως περιγράφηκε στο προηγούμενο κεφάλαιο.

Τα μέσα/ ενέργειες που προβλέπονται, έτσι, ανά εταίρο στην Ελληνική πλευρά του έργου, είναι οι εξής:

I Ενέργειες Αναπτυξιακής Ροδόπης

1. Εκπόνηση παρόντος επικοινωνιακού οδηγού
2. Διοργάνωση μιας ενημερωτικής εκδήλωσης και
3. Δημοσίευση δύο δελτίων τύπου.

II Ενέργειες, αντίστοιχα για καθένα από τους δύο Δήμους

1. Δημιουργία ενός τηλεοπτικού σποτ
2. Εκτύπωση 75 αφισών
3. Δημοσίευση 2 δελτίων τύπου
4. Ανάρτηση 3 ανακοινώσεων – δημοσιεύσεων σε διαδικτυακά μέσα
5. Εκτύπωση 1200 εντύπων
6. Διοργάνωση μιας εκδήλωσης.

Με βάση τους επικοινωνιακούς στόχους, όπως τέθηκαν στο προηγούμενο κεφάλαιο, της επικοινωνιακής παρέμβασης, οι επικοινωνιακές δράσεις μπορούν να αντιστοιχηθούν ως προς την στόχευση τους σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Α/Α	Στόχος Δράση	Ενημέρωση για				ΦΟΡΕΑΣ
		Το έργο γενικά	Τις δράσεις της πιλοτικής φάσης	Την υποδομή και τα εργαλεία	Το πρόγραμμα των πιλοτικών δράσεων	
		(a)	(b)	(c)	(d)	
1	Επικοινωνιακός Οδηγός					ΑΝΠΟ
2	Εκδήλωση					ΑΝΠΟ
3	Δελτία Τύπου (I,3)					ΑΝΠΟ
4	Τηλεοπτ. Σποτ					ΔΗΜΟΣ
5	75 Αφίσες					ΔΗΜΟΣ
6	2 Δελτία τύπου (II,3)					ΔΗΜΟΣ
7	3 Αναρτήσεις ίντερνετ					ΔΗΜΟΣ
8	1200 φυλλάδια					ΔΗΜΟΣ
9	Εκδήλωση					ΔΗΜΟΣ

Επιπλέον επικοινωνιακές δράσεις εκτός αυτών του παραδοτέου 5.3 που μπορούν να αξιοποιηθούν για την υποστήριξη της επικοινωνιακής παρέμβασης είναι ακόμη οι εξής:

- Για **γενική ενημέρωση – ευαισθητοποίηση** των ομάδων στόχος:
 - Η ιστοσελίδα του έργου (2.1.2)
 - Τα φυλλάδια του υλικού δημοσιότητας (2.1.3)
 - Το τοπικό ενημερωτικό σεμινάριο (2.1.5)
 - Η έρευνα με ερωτηματολόγια (3.1.2) (έχει πραγματοποιηθεί ήδη)
 - Οι ιατρικές εξετάσεις στα πλαίσια της δράσης 3.1.3
- Για **ειδική ενημέρωση**
 - Η ιστοσελίδα του έργου (2.1.2)
 - Η δικτύωση με τους παρόχους υπηρεσιών υγείας (4.1.5).

Πέραν των παραπάνω και έχοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της ομάδας στόχος, όπως αυτές αναφέρθηκαν σε προηγούμενη ενότητα, σημαντική βαρύτητα θα πρέπει να δοθεί στους επίσημους αλλά και άτυπους διαύλους ενημέρωσης και κινητοποίησης του τοπικού πληθυσμού εκτός δομών του έργου.

Ως τέτοιοι είναι σίγουρα οι μηχανισμοί των Δήμων, με τα επίσημα τους κανάλια επικοινωνίας με τον τοπικό πληθυσμό, αλλά και με τους δημοτικούς τους συμβούλους, οι οποίοι επικοινωνούν άμεσα με τους κατοίκους. Επίσης άλλοι πολλαπλασιαστικοί συντελεστές, όπως αθλητικοί σύλλογοι, πολιτιστικοί σύλλογοι, δομές και χώροι κοινωνικής και θρησκευτικής συνάθροισης (τζαμιά, εκκλησίες, καφενεία κλπ.) μπορούν να φανούν ιδιαίτερα χρήσιμοι στην διάδοση του έργου και της πιλοτικής φάσης. Σημαντική ακόμη μπορεί να είναι και η συμβολή του στελεχιακού δυναμικού των Δήμων που απασχολείται σε εξειδικευμένα προγράμματα παροχής κοινωνικής στήριξης με ιδιαίτερη έμφαση στο προσωπικό των προγραμμάτων «Βοήθεια στο Σπίτι» και Κέντρα Κοινότητας κλπ., το οποίο βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με μεγάλο αριθμό ατόμων των ομάδων στόχος.

5. Οι Ομάδες Στόχος

Παίρνοντας υπόψη ότι οι δράσεις της πιλοτικής παρέμβασης του έργου αφορούν τόσο στην παροχή και αξιολόγηση των υπηρεσιών στη λογική του «Υγιούς Δήμου» όσο όμως και στην αξιολόγηση της λειτουργίας των εργαλείων και δομών που δημιουργήθηκαν από το έργο και φιλοδοξούν να αποτελέσουν στοιχεία μιας πολιτικής πρόληψης για την υγεία, ως ομάδες στόχος για την εφαρμογή της πιλοτικής παρέμβασης θα μπορούσαν να ορισθούν οι εξής:

- 1) Οι Δήμοι της περιοχής εφαρμογής, με τους αρμόδιους αντιδημάρχους και δημοτικούς - κοινοτικούς συμβούλους
- 2) Η 4^η ΔΥΠΕ
- 3) Η Περιφέρεια ΑΜΘ
- 4) Το προσωπικό των δομών ΠΦΥ στις περιοχές των Δήμων
- 5) Το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό των Νοσοκομείων Κομοτηνής και Αλεξανδρούπολης
- 6) Το προσωπικό του ΕΟΠΥΥ στις εν λόγω περιοχές, όπως και ιδιώτες γιατροί
- 7) Στελέχη μαζικών φορέων της περιοχής (Συλλόγων, Οργανώσεων κλπ.)
- 8) Ο τοπικός πληθυσμός και ιδιαίτερα οι ευάλωτες από πλευράς υγείας ομάδες.

Στη συνέχεια παρουσιάζεται η συσχέτιση των επικοινωνιακών δράσεων με τις ομάδες στόχος και γίνεται αναφορά στον φορέα υλοποίησης της επικοινωνιακής δράσης.

Αντιστοίχιση Επικοινωνιακών Δράσεων και Ομάδων Στόχος με αναφορά φορέα υλοποίησης δράσης

Α/Α	Δράση	ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΣ								ΦΟΡΕΑΣ
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	
1	Επικοινωνιακός Οδηγός									ΑΝΡΟ
2	Εκδήλωση									ΑΝΡΟ
3	Δελτία Τύπου (I,3)									ΑΝΡΟ
4	Τηλεοπτ. Σποτ									ΔΗΜΟΣ
5	75 Αφίσες									ΔΗΜΟΣ
6	2 Δελτία τύπου (II,3)									ΔΗΜΟΣ
7	3 Αναρτήσεις στο ίντερνετ									ΔΗΜΟΣ
8	1200 φυλλάδια									ΔΗΜΟΣ
9	Εκδήλωση									ΔΗΜΟΣ

6. Το χρονοδιάγραμμα της επικοινωνιακής παρέμβασης

Α/Α	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	ΜΗΝΑΣ				
		Οκτ 19	Νοε 19	Δεκ 19	Ιαν 20	Φεβρ 20
Στα πλαίσια της Δράσης 5.3						
1	Επικοινωνιακός Οδηγός					
2	Εκδήλωση ΑΝΡΟ					
3	Δελτία Τύπου (I,3) ΑΝΡΟ					
4	Τηλεοπτ. Σποτ					
5	75 Αφίσες					
6	2 Δελτία τύπου (II,3)					
7	3 Αναρτήσεις ίντερνετ					
8	1200 φυλλάδια					
9	Εκδήλωση Δήμοι					

Α/Α	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	ΜΗΝΑΣ				
		Οκτ 19	Νοε 19	Δεκ 19	Ιαν 20	Φεβρ 20
Στα πλαίσια των Γενικών Δράσεων Δημοσιότητας (Πακέτο Εργασίας 2)						
Για γενική ενημέρωση – ευαισθητοποίηση των ομάδων στόχος:						
1	Η ιστοσελίδα του έργου (2.1.2)					
2	Τα φυλλάδια του υλικού δημοσιότητας (2.1.3)					
3	Το τοπικό ενημερωτικό σεμινάριο (2.1.5)					
4	Η έρευνα με ερωτηματολόγια (3.1.2)					
5	Οι ιατρικές εξετάσεις στα πλαίσια της δράσης 3.1.3					
Για ειδική ενημέρωση						
6	Η ιστοσελίδα του έργου (2.1.2)					
7	Η δικτύωση με τους παρόχους υπηρεσιών υγείας (4.5)					

7. Παρακολούθηση και αξιολόγηση της επικοινωνιακής παρέμβασης

7.1 Οι στόχοι

Η παρακολούθηση και η αξιολόγηση του σχεδίου επικοινωνίας αποσκοπούν στην εξασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής της επικοινωνιακής παρέμβασης.

Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται δύο πτυχές:

- η ορθή εφαρμογή του επικοινωνιακού σχεδίου
- η επίτευξη των στόχων όσον αφορά την επικοινωνία.

Δεδομένου ότι τα αποδεικτικά στοιχεία της επιτυχίας ενός σχεδίου δεν μπορούν να υποβληθούν πριν από την ολοκλήρωση της εφαρμογής του σχεδίου και τη μέτρηση των αποτελεσμάτων του, είναι απαραίτητο να εξασφαλιστεί σε όλα τα στάδια του έργου η πρόοδος, η ορθή εφαρμογή του σχεδίου σύμφωνα με τις προβλέψεις του και ότι αυτό λειτουργεί για την επίτευξη των επιθυμητών αποτελεσμάτων.

Στη λογική αυτή χρειάζονται να εντοπίζονται αποκλίσεις μέσω της αξιολόγησης και αυτό να οδηγεί σε προσαρμογές στο επικοινωνιακό σχέδιο.

Πιο συγκεκριμένα, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση αποσκοπούν στο να επιτρέψουν στους συντονιστές της πιλοτικής δράσης του έργου να παρακολουθήσουν τα προϊόντα και τα αποτελέσματα των επικοινωνιακών παρεμβάσεων, ώστε να διασφαλίσουν το μέγιστο της αποτελεσματικότητας τους.

Στο πλαίσιο αυτό, οι στόχοι που τίθενται για τις διαδικασίες παρακολούθησης / αξιολόγησης της επικοινωνιακής δράσεις είναι οι εξής:

- Να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα του σχεδίου επικοινωνίας
- Να αυξηθεί η δυνατότητα των εμπλεκόμενων στην πιλοτική φάση να λάβουν μέτρα διόρθωσης που οδηγούν στην αναθεώρηση του Σχεδίου Επικοινωνίας σε περιπτώσεις που οι δραστηριότητες και τα αποτελέσματα αποκλίνουν από τους καθορισμένους στόχους.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι δράσεις της επικοινωνιακής παρέμβασης με τα μέσα που χρησιμοποιούν, τις ομάδες στόχος στις οποίες απευθύνονται και τα επιθυμητά αποτελέσματα κάθε δράσης, ώστε να γίνει εύκολη η παρακολούθηση της επίτευξής τους.

A/A	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	ΜΕΣΟ	ΠΡΟΪΟΝ	ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΙΔΙΩΚΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
1	Επικοινωνιακός Οδηγός	Οδηγός	1 Τεύχος	Εταίροι Πιλοτικής Δράσης (1, 3,4)	Κατανόηση σημασίας επικοινωνιακής παρέμβασης και των δράσεων της
2	Εκδήλωση ANPO	Εκδήλωση	1 Σεμινάριο για την πιλοτική δράση	Δήμοι, ΔΥΠΕ, ΠΑΜΘ, τοπικές δομές ΠΦΥ, Ιατρικό/ νοσηλευτικό δυναμικό περιοχής, Τοπικοί συλλογικοί φορείς, Τοπικός πληθυσμός	Ενημέρωση για την πιλοτική δράση, ευαισθητοποίηση για ενεργό συμμετοχή 50 συμμετέχοντες
3	Δελτία Τύπου (I,3) ANPO	Δημοσιεύσεις στον τύπο	2 Δελτία τύπου	Τοπικές δομές ΠΦΥ, Ιατρικό/ νοσηλευτικό δυναμικό περιοχής, Τοπικοί συλλογικοί φορείς, Τοπικός πληθυσμός	Ενημέρωση για την πιλοτική δράση, ευαισθητοποίηση για ενεργό συμμετοχή 2000 αναγνώστες
4	Τηλεοπτ. Σποτ	Διαφήμιση στην τηλεόραση	1 Σποτ, 50 προβολές	Τοπικές δομές ΠΦΥ, Ιατρικό/ νοσηλευτικό δυναμικό περιοχής, Τοπικοί συλλογικοί φορείς, Τοπικός πληθυσμός	Ευαισθητοποίηση για την πιλοτική δράση 5000 Τηλεθεατές
5	75 Αφίσες	Έντυπο υλικό	75 Αφίσες	Τοπικές δομές ΠΦΥ, Ιατρικό/ νοσηλευτικό δυναμικό περιοχής, Τοπικοί συλλογικοί φορείς, Τοπικός πληθυσμός	Ενημέρωση για την πιλοτική δράση και το πρόγραμμα ενεργειών 3500 αναγνώστες
6	2 Δελτία τύπου (II,3)	Δημοσιεύσεις στον τύπο	2 Δελτία τύπου	Τοπικές δομές ΠΦΥ, Ιατρικό/ νοσηλευτικό δυναμικό περιοχής, Τοπικοί συλλογικοί φορείς, Τοπικός πληθυσμός	Ενημέρωση για την πιλοτική δράση και το πρόγραμμα ενεργειών 2000 αναγνώστες
7	3 Αναρτήσεις ίντερνετ	Δημοσιεύσεις στο ίντερνετ	3 Αναρτήσεις στο ίντερνετ	Τοπικές δομές ΠΦΥ, Ιατρικό/ νοσηλευτικό δυναμικό περιοχής, Τοπικοί συλλογικοί φορείς, Τοπικός πληθυσμός	Ενημέρωση για την πιλοτική δράση και το πρόγραμμα ενεργειών 1000 αναγνώστες
8	1200 φυλλάδια	Έντυπο υλικό	1200 φυλλάδια	Τοπικές δομές ΠΦΥ, Ιατρικό/ νοσηλευτικό δυναμικό περιοχής, Τοπικοί συλλογικοί φορείς, Τοπικός πληθυσμός	Ενημέρωση για την πιλοτική δράση και το πρόγραμμα ενεργειών 3000 αναγνώστες
9	Εκδήλωση Δήμοι	Εκδήλωση	1 Σεμινάριο για το σκοπό και το περιεχόμενο της πιλοτικής δράσης	Τοπικοί συλλογικοί φορείς, Τοπικός πληθυσμός	Ενημέρωση για την πιλοτική δράση και το πρόγραμμα ενεργειών 50 συμμετέχοντες